

Thomas Watson

Over de wijsheid Gods

De volgende eigenschap is Gods wijsheid, die één van de helderste stralen van de Godheid is. "Hij is wijs van hart", Job 9:4. Het hart is de zetel van de wijsheid. Cor in Hebraeo sumitur pro judicio. Bij de Hebreëen wordt het hart wel genomen voor de wijsheid. "Laten de lieden van verstand het mij vertellen", Job 34:34 (Eng. vert.) in het Hebreeuws: "Laten de lieden van hart mij vertellen." God is wijs van hart, dat wil zeggen: Hij is volmaakt wijs. God alleen is wijs; Hij bezit alleen en geheel alle wijsheid, daarom wordt Hij genoemd: "den alleen wijzen God", 1 Timótheüs 1:17.

Al de schatten der wijsheid zijn in Hem opgesloten en geen enkel schepsel kan enige wijsheid verkrijgen dan voor zover het God behaagt hem die te verlenen uit Zijn schatkamer. God is volkomen wijs, er is geen gebrek in Zijn wijsheid. De mens kan in sommige zaken wijs zijn, maar in andere zijn onvoorzichtigheid en zwakheid verraden. Maar God is het grote Voorbeeld van Wijsheid en het Voorbeeld moet volmaakt zijn, Matthéüs 5:48.

De wijsheid Gods komt in twee zaken tot uiting:

- I. Zijn oneindige wijsheid.
- II. Zijn nauwgezette werken.

I. Zijn oneindige wijsheid.

Hij kent de diepste verborgenheden, Daniël 2:28. Hij kent de gedachten, de meest ingewikkelde subtiele zaken. "Die den mens bekendmaakt, wat zijn gedachte zij", Amos 4:13. Laat de zonde nog zo geraffineerd bedreven worden, God zal alle maskers en vermommingen afrukken en Hij doorzoekt het hart. Hij weet alle toekomstige omstandigheden, alle dingen staan voor Hem in een helder licht.

II. Zijn bijzonder nauwgezet werk.

Hij is wijs van hart; Zijn wijsheid ligt op Zijn werken. Deze werken van God zijn samengebonden in drie grote delen, waarin wij Zijn wijsheid kunnen lezen.

(1) Het werk der schepping.

De schepping is zowel een monument van Gods macht als een spiegel waarin wij Zijn wijsheid kunnen zien. Niemand dan de wijze God zou zó nauwkeurig de wereld tot stand kunnen brengen.

- Beschouw de aarde die bedekt is met een grote verscheidenheid van bloemen, die zowel schoonheid als geur verspreiden. Beschouw de hemel die met lichten bezaaid is. Wij kunnen de heerlijke wijsheid van God zien in de zonnegloed en in het fonkelen van de sterren.

- Zijn wijsheid is te zien in het rangschikken en ordenen van alles op zijn eigen plaats en in zijn eigen omgeving. Als de zon lager was geplaatst, zou hij ons verbrand hebben; als hij hoger was gezet zou hij ons door zijn stralen niet verwarmd hebben.
- Gods wijsheid is te zien in het vaststellen van de jaarseizoenen. "Zomer en winter, die hebt Gij geformeerd", Psalm 74:17. Als het enkel zomer zou zijn, zou de hitte ons verschroeien; als het enkel winter zou zijn, zou de koude ons doen omkomen.
- De wijsheid van God is te zien in de afwisseling van licht en donker. Als het enkel nacht was geweest, zou er geen werk zijn. Als het enkel dag zou zijn, hadden wij geen rust.
- De wijsheid is te zien in de afwisseling van de elementen, zoals de aarde en de zee. Als alles zee was geweest, hadden wij gebrek aan brood gehad. Als alles aarde was geweest, hadden wij gebrek aan water gehad.
- De wijsheid van God is te zien in het bereiden en laten rijpen van de vruchten der aarde, in de wind en de vorst die de vruchten toebereiden, en in de zon en de regen die de vruchten doen rijpen.
- Gods wijsheid is te zien in het paal en perk stellen van de zee en in het zo wijs aan te leggen, dat, hoewel de zee hoger staat dan menig deel van de aarde, zij toch de aarde niet onder water zet. Zodat wij met de psalmist wel mogen uitroepen: "Hoe groot zijn Uw werken, o HEERE! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt", Psalm 104:24. Er zijn alleen maar wonderen van wijsheid te zien!
- Gods wijsheid is ook te zien in de ordening van zaken, in het maatschappelijk bestel, zodat de één de ander nodig heeft. De arme heeft het geld van de rijke nodig en de rijke heeft de arbeid van de arme nodig. God zorgt dat het ene beroep afhankelijk is van het andere, zodat de één de ander kan behulpzaam zijn, en dat er wederzijdse toegenegenheid moge blijven.

(2) Het tweede werk waarin Gods wijsheid uitblinkt is het werk der verlossing.

- a. Hier hebt u het meesterstuk van de Goddelijke wijsheid: een weg ter zaligheid bedenken tussen de zonde van de mens en de rechtvaardigheid Gods. Wij mogen met de apostel wel uitroepen: "O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods", Romeinen 11:33. Dit heeft engelen en mensen verbaasd. Als God het aan ons overgelaten had een weg ter zaligheid te vinden, toen wij verloren lagen, zouden wij niet het verstand gehad hebben om zoiets te bedenken en ook geen hart om te begeren wat Gods oneindige wijsheid voor ons had uitgevonden. Genade wilde gaarne zondaren redden maar wilde beslist niet dat de rechtvaardigheid Gods gekrenkt zal worden. Genade sprak: het is te betreuren dat zulke edele schepselen als de mensen geschapen zouden zijn om verloren te gaan, en toch mag Gods rechtvaardigheid er niets mee verliezen." Wat moet er dan voor weg gevonden worden? Engelen kunnen aan het onrecht Gods rechtvaardigheid aangedaan niet voldoen, en ook is het niet juist dat de ene natuur zondigt, terwijl de andere natuur moet lijden. Wat dan? Zal dan de mens voor eeuwig verloren gaan? Welnu, toen de genade zo in zichzelf overlegde wat er toch gedaan kon worden tot herstel van gevallen mensen, kwam Gods wijsheid tussenbeide en de Godsspraak luidde: "Laat God mens worden, laat de tweede Persoon in de Drie-eenheid vlees worden en lijden. Om dat mogelijk te maken zal Hij mens worden en om dat te volbrengen zal Hij God zijn." Zo kan de rechtvaardigheid bevredigd worden en de mens gezaligd. O, diepte van de rijkdom der wijsheid Gods, om op deze wijze te zorgen dat recht en genade elkander zouden kussen! Groot is deze verborgenheid: "God geopenbaard in het vlees", 1 Timótheüs 3:16. Wat was het een wijsheid dat Christus tot zonde gemaakt zou worden en dat Hij toch geen zonde kende; dat God de zonde zou ver-

oordelen en toch de zondaar zou zaligen! Het was hier enkel wijsheid, deze weg der zaligheid uit te vinden!

- b. Het middel waardoor de zaligheid wordt toegepast laat Gods wijsheid zien: dat de zaligheid is door het geloof en niet door de werken. Geloof is een nederige genade; het geeft Christus alle eer; het aanbidt vrije genade en omdat vrije genade hier verhoogd wordt, krijgt God de eer; het is de hoogste wijsheid Zijn eer te verhogen.
- c. De wijze waarop het geloof gewerkt wordt, vertoont ook Gods wijsheid. Het wordt gewerkt door het gepredikte Woord. "Het geloof is uit het gehoor", Romeinen 10:17. Wat is toch de zwakke adem van een mens dat hij een ziel tot bekering zou brengen? Het is alsof hij fluistert in het oor van een dode. Dit is dwaasheid in het oog der wereld; maar de Heere toont heel gaarne Zijn wijsheid door hetgeen dwaasheid schijnt te zijn. "God heeft het dwaze der wereld uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou", 1 Korinthe 1:27. Waarom dit? "Opdat geen vlees zou roemen voor Hem", vs 29. Als God bekering tweebrengen zou door de dienst van engelen, dan zouden wij geneigd zijn in engelen te roemen en hun de eer te geven die alleen God toekomt. Maar als God door zwakke werktuigen werkt, gebruik maakt van mensen van gelijke bewegingen als wij zelf zijn en door hen bekering werkt, dan is het duidelijk te zien dat de kracht Godes is. "Wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God en niet uit ons", 2 Korinthe 4:17. Hierin wordt Gods wijsheid gezien, dat geen vlees zal roemen voor Hem.

(3) De wijsheid van God komt heerlijk tot uiting in de werken van Zijn voorzienigheid. Alles in de voorzienigheid heeft iets van een zegen of een wonder in zich opgesloten. De wijsheid van God in de werken van Zijn voorzienigheid blijkt:

1. Door grote dingen tot stand te brengen door kleine en geringe middelen. Hij genas de gestoken Israëlieten door middel van een koperen slang. Als er nu een of ander probaat tegengif was gebruikt, als de balsem uit Gilead gehaald was, dan was er een goede kans van genezing geweest, maar wat had men nu aan zo'n koperen slang? Het was slechts een afbeelding en ze werd niet eens naar degene die gewond was toegebracht; hij moest er alleen naar kijken, en toch bracht dit de genezing tot stand. Hoe minder waarschijnlijkheid er is in het middel, hoe meer men Gods wijsheid ziet.
2. De wijsheid van God ziet men als Hij Zijn werk doet door iets dat voor het vleselijk oog geheel tegenstrijdig lijkt.
 - God nam voor Jozef te verhogen en de schoven van al zijn broers voor zijn schoof te doen buigen. Welnu, welke weg slaat Hij in? Eerst wordt Jozef in de put geworpen, vervolgens naar Egypte verkocht, en daarna in de gevangenis gezet, Genesis 39:20. Door zijn gevangenschap baande God de weg tot zijn verhoging. Als God in een gewone weg uitredt, zou dat niet zozeer Zijn wijsheid ten toon spreiden. Maar als Hij op een vreemde manier te werk gaat en verlost op een wijze waarvan wij denken dat Hij doet omkomen, dan blinkt Zijn wijsheid op een zeer heldere wijze uit.
 - God wilde Israël de overwinning geven en hoe deed Hij dat? Hij vermindert Gideons leger. "Des volks is te veel dat met u is", Richteren 7:2. Hij dunt het leger van twee en dertig duizend uit tot driehonderd, en door het middel om de overwinning te behalen weg te nemen laat Hij Israël toch overwinnen.
 - Gods plan was Zijn volk uit Egypte te halen, en Hij slaat een vreemde weg in om het uit te voeren. Hij porde de harten van de Egyptenaren aan om hen te haten. "Hij keerde hun hart om, dat zij Zijn volk haatten", Psalm 105:25. Hoe meer de Egyptenaren Israël haatten

- en onderdrukten, hoe meer God hen plaagde en hoe blijer zij waren dat zij Israël konden laten gaan. "De Egyptenaren hielden sterk aan bij het volk, haastende om die uit het land te drijven", Exodus 12: 33.
- God wilde Jona redden toen hij in de zee geworpen werd en Hij liet hem opslokken door de vis en bracht hem zó aan land.
 - God wilde Paulus en allen die in het schip met hem waren behouden, maar het schip moest eerst breken en zij kwamen allen veilig aan land op de brokstukken van het schip, Handelingen 27:44.
 - Met betrekking tot Zijn Kerk gebruikt God vaak tegenstrijdige middelen en laat Hij de vijand Zijn werk doen. Hij kan met een kromme stok een rechte slag toebrengen. Hij heeft dikwijls Zijn Kerk tot bloei en wasdom gebracht door vervolging. "De stromen bloed hebben haar nog vruchtbaarder gemaakt", zei Julianus. "Komt aan, laat ons wijselijk handelen tegen hetzelfde, opdat het niet vermenigvuldige", Exodus 1:10, en de wijze waarop zij het volk onderdrukten, was de oorzaak dat het vermenigvuldigde. "Hoe meer zij het verdrukten, hoe meer het vermeerderde", vs 12; net als bij een akker: hoe beter hij geëgd wordt, hoe meer vrucht hij draagt.
 - De apostelen werden als gevolg van de vervolgingen uiteen gejaagd, en dit was net als het uitspreiden van zaad: zij trokken her en der en predikten het Evangelie en er kwamen dagelijks bekeerlingen bij. Paulus werd in de gevangenis gezet en zijn banden waren het middel om het Evangelie te verbreiden, Filippenzen 1:12.
3. De wijsheid Gods is te zien als Hij de gruwelijkste boosheden doet uitlopen ten goede van Zijn volk. Zoals verscheidene giftige ingrediënten op vernuftige wijze bereid worden tot een probaat medicijn door de bekwaamheid van de analist, zo laat God de meest dodelijke verdrukkingen medewerken ten goede voor Zijn kinderen. Hij loutert hen en bereidt hen toe voor de hemel, 2 Korinthe 4:17. Deze harde winters bespoedigen de komst van de lentebloemen der heerlijkheid. De wijze God verandert door Goddelijke apothekerskunst verdrukkingen in hartsterkingen. Hij maakt dat Zijn volk door verliezen de overwinning behalen en verandert hun kruisen in zegeningen.
4. De wijsheid van God is hierin te zien, dat de zonden der mensen Gods werk zullen doen voortgaan, en toch zal Hij de hand niet in hun zonden hebben. De Heere laat de zonde toe, maar Hij keurt ze niet goed. Hij heeft Zijn hand in de daad waarmee de zonde wordt begaan, maar niet in de zonde van die daad. Zo bijvoorbeeld in de kruisiging van Christus: zover het een natuurlijke daad was, was Gods medewerking erin; als Hij de Joden niet het leven en de adem had gegeven, hadden zij het niet kunnen doen; maar als zondige daad verafschuwde God het. Een muzikant bespeelt een valse viool; de muzikant veroorzaakt het geluid, maar de wanklank en de dissonant komt door de viool zelf. Zo is de natuurlijke beweging van de mens door God, maar de zonde in hun daad is van henzelf. Als iemand op een kreupel paard rijdt, veroorzaakt de ruiter dat het paard voortgaat, maar het mank gaan komt door het paard zelf. Hierin is dus Gods wijsheid, dat de zonden der mensen Zijn werk doen voortgaan, hoewel Hij in de zonde Zijn hand niet heeft.
5. De wijsheid Gods wordt gezien als Hij in hopeloze gevallen helpt. God laat zeer gaarne Zijn wijsheid blijken als menselijke hulp en wijsheid falen. Uitmuntende rechtsgeleerden worstelen graag met spitsvondigheden en moeilijkheden in de wet, om hun kunde des te meer te doen blijken. Gods wijsheid staat nooit verlegen, maar als de omstandigheden in de voorzienigheid het donkerst zijn, dan verschijnt de morgenster der verlossing. "Die aan ons

gedacht heeft in onze lage staat" (Eng. vert.), Psalm 136:23. Soms doet God de geest van Zijn vijanden versmelten, Jozua 2:24. Soms zorgt Hij dat zij ander werk te doen hebben en laat Hij hen de aftocht blazen, zoals Hij bij Saul deed toen deze David achtervolgde. "De Filistijnen zijn in het land." "Op de berg des HEEREN zal het voorzien worden." Als de Kerk op het altaar schijnt te liggen zodat haar vrede en vrijheid op het punt staan geofferd te worden, dan komt de Engel!

6. Gods wijsheid wordt gezien als wijze mensen beschaamd staan en als Hij hun wijsheid het middel doet zijn van hun val. Achitófel was een groot raadsman. "Achitófels raad dien hij ried, was, alsof men naar Gods raad gevraagd had", 2 Samuël 16:23 maar hij ried nu tot zijn eigen schade. "De HEERE maakte zijn raad tot zotheid", 2 Samuël 15:31. "De HEERE vangt de wijzen in hun arglistigheid", Job 5:13, dat wil zeggen: als zij denken wijs te handelen, stelt Hij hen niet alleen teleur, maar vangt ze in hun eigen net. In de strikken die zij voor anderen spannen, worden zij zelf gevangen. "Hunlieder voet is gevangen in het net, dat zij verborgen hadden", Psalm 9:16. God verijdelt gaarne de complotten van staatslieden, Hij maakt gebruik van hun eigen vernuft om hen te gronde te doen gaan, Hij hangt Haman aan zijn eigen galg.

Eerste gebruik.

Aanbidt de wijsheid Gods. Er is een oneindige diepte in; de engelen kunnen er niet in zien. "Zijn wegen zijn onnaspeurlijk", Romeinen 11:33. Naarmate wij die aanbidden, zouden wij berusten in de wijsheid Gods. God ziet welke omstandigheden het beste voor ons zijn. Als wij geloofden in de wijsheid Gods, zou het ons bewaren voor murmureren. Berust toch in Gods wijsheid.

1. Bij gemis aan geestelijke troost. God is wijs; Hij acht het soms goed dat wij zonder troost zijn. Misschien zouden wij ons verheffen op geestelijke verruiming, zoals Paulus na zijn openbaringen, 2 Korinthe 12:7. Het is moeilijk om aan de grond te blijven als er grote vertroosting is. God acht nederigheid beter voor ons dan blijdschap. Het is beter troost te missen en nederig te zijn, dan troost te hebben en hoogmoedig te zijn.
2. Laten wij bij gebrek aan lichaamskrachten berusten in Gods wijsheid. Hij weet wat het beste is. Misschien is het wel zo: hoe minder gezondheid hoe meer genade; hoe zwakker van lichaam, hoe sterker in het geloof. "Hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag", 2 Korinthe 4:16. In Rome stonden twee laurierbomen; als de één verwelkte, stond de ander in de groei. De inwendige mens wordt vernieuwd. Als God aan de lichamelijke boom schudt, oogst Hij de vruchten der gerechtigheid, Hebreeën 12:11. Ziekte is Gods lancet om de overgebleven zonde eruit te laten, Jesaja 27:9.
3. In geval van Gods voorzienigheid over Zijn Kerk. Als wij ons afvragen wat God aan het doen is en wij op het punt staan van zorg te bezwijken, laten wij dan in Gods wijsheid berusten. Hij weet het beste wat Hij moet doen. "Zijn voetstappen worden niet bekend", Psalm 77:20. Vertrouw op Hem waar u Hem niet kunt naspeuren. Gods weg is meestal die, waarvan wij het meest denken dat het niet Zijn weg is. Als wij denken dat Gods Kerk als het ware in het graf ligt en er al een grafsteen opgelegd is, kan Zijn wijsheid de steen van de grafspelonk weggrollen. "Christus komt, springende op de bergen", Hooglied 2:8. Of Zijn macht kan de berg verzetten óf Zijn wijsheid weet hoe er over te springen.
4. Voor het geval wij arm naar de wereld zijn, of maar weinig olie in ons kruikje hebben, laat ons toch berusten in Zijn wijsheid. Hij weet wat het beste is: het is om hoogmoed en weelderigheid te genezen. God weet dat als uw bezittingen u niet waren ontnomen, uw ziel

verloren zou zijn geweest. God heeft gezien dat rijkdom een strik voor u zou zijn, 1 Timótheüs 6:9. Zijt u bedroefd omdat God die strik voor u voorkomen heeft? God wil u rijk maken in geloof. Wat u in het tijdelijke ontbreekt, zal in het geestelijke goed gemaakt worden. God wil u meer van Zijn liefde geven. Gij hebt weinig goederen, maar God zal u sterk maken in vertrouwen. O, berust in Gods wijsheid! Hij zal het beste portie voor u afsnijden.

5. In geval van verlies van dierbare betrekkingen, vrouw, of kind of man: laten wij stil berusten in Gods wijsheid. God neemt hen weg, omdat Hij meer van onze liefde zou willen ontvangen; Hij verbreekt deze krukken, opdat wij meer op Hem zouden leunen door het geloof. God wil dat wij zonder krukken gaan.

Tweede gebruik.

Daar God oneindig wijs is, laten wij dan tot Hem gaan om wijsheid, evenals Sálomo deed. "Geef Uw knecht een verstandig hart; die zaak nu was goed in de ogen des HEEREN", 1 Koningen 3:9, 10. Hier ligt voor ons bemoediging in. "Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt", Jakobus 1:5.

Wijsheid is in God als in een "Fontein"; Zijn wijsheid wordt van het meedelen niet verminderd; Zijn voorraad raakt door het uitgeven niet op. Ga dan tot de Heere. *"Heere, wilt U mijn lamp aansteken, in Uw licht zal ik het licht zien. Geef mij wijsheid om de bedrieglijkheid van mijn hart te zien, de listen van de oude slang; om in mijzelf nauwgezet te wandelen, Godvrezend voor U, voorzichtig tegenover anderen. Leid mij naar Uw raad, en neem mij daarna op in heerlijkheid."*